

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

Apare odată în săptămână: DUMINECA

<p>Prețul Abonamentului: Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl. — cr. „ „ „ pe 1/2 an . . . 2 „ 50 „ „ România și străinătate pe an . . . 14 franci „ „ „ „ pe 1/2 an 7 „</p>	<p>Prețul inserțiunilor: Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte, 3 fl., până la 200 de cuvinte, 4 fl., de aci în sus 5 fl.</p>	<p>Correspondențele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ“; eară banii de prenumerațiune și inserțiuni la ADMINISTRAȚIA Bibliotecii și Tipografiei diecesane în Caransebeș.</p>
---	---	--

Caransebeș, 24 Faur 1894.

Cu anul curent a început un nou period de trei ani, pentru carele s'a pus în curgere reconstituirea comitetelor și epitropiilor parohiale.

Reconstituirea corporațiunilor noastre bisericești din singuraticile parohii ar trebui să fie în viața noastră constituțională bisericească numai momente de bucurie, de sărbători înălțătoare de inimi, de mângăere sufletească, precum și de îndemn și încurajare în suportarea necasurilor și sarcinilor vieții.

Ar trebui ca onestitatea, diligența, zelul pentru promovarea intereselor morale, bisericești-școlare să-și afle recunoștința meritată, și ca îngrijirea pentru buna conducere a afacerilor bisericești să se concreadă numai bărbaților de frunte, devotați bisericeii, totdeauna gata de a jertfi timp și interese casnice pentru întărirea bisericeii.

Durere însă că nu este așa, ci din contră ni se desvâlește o priveliște foarte tristă și dureroasă.

Trebue însă din capul locului constatat, pentru evitarea de neînțelegeri, că sunt și parohii vrednice de imitat, conștie de drepturile lor frumoase și de datorințele lor față de biserica, care deci merită toată lauda și recunoștința oamenilor de bine și devotați bisericeii. Ar fi nu numai foarte dureros, ci de desperat, dacă numai rele ar trebui să constatăm. Mulțămita Domnului, că răul nu este lătit pe întreaga linie, dar el totuși există ici colea.

Răul există, și ar fi un păcat strigătoriu la ceriu, dacă am încerca a-l acoperi, poate din vr'un simțământ fals de rușine, ca să nu desvâlim înaintea publicului aceea ce ne cășunează stricăciune. El există și trebue sbiciuit cu toate mijloacele, ba el trebue stérpit din rădăcină de pe corpul constituțiunei noastre bisericești; și aceasta din urmă încumbă organelor superioare, autorităților superioare bisericești, ca nu cumva el să se lătasca și să infecteze și alte părți sănătoase.

Am avut ocaziune a vedea în trecut, și durere vedem și acuma, cu deosebire la sinoadele pentru reconstituirea comitetelor și epitropiilor parohiale, că spiritele se agită, se deslănțuesc toate pasiunile și patimile omenesci, invidia, ura, egoismul scârbos, interesele personale mârșave încep a submina buna ordine.

Defaimările sunt la ordinea zilei, deasemenea și capacitățile prin beuturi spirituoase.

Toate acestea pentru ca să se producă tulburări, și neînțelegeri, ca oamenii de bine să se retragă, și ca să ajungă la cărmă aceia, cari doresc a pescui în turbure.

Statutul organic dispune, ca în ziua ținerii sinodului parohial să se officieze sânta liturgie cu chemarea Duhului sânt. Eu așa cred, că și aceasta dispozițiune își va fi având rațiunea sa, și anume, ca membrii sinodului parohial să ia parte la sânta liturgie, ca apoi dênșii cu ajutoriul sântului Duh, în frica lui Dumnezeu și bună înțelegere să se poată sfătui asupra mijloacelor referitoare la promovarea binelui bisericeii în general și al parohiei în special; ca prin luminarea sântului Duh să afle cele mai bune mijloace pentru înaintarea intereselor sante ale bisericeii, și bărbații cei mai chemați pentru conducerea afacerilor bisericești.

Dară în faptă ce să întemplă? — În sânta biserica să celebrează sânta liturgie, să cere și lumina cerească, pogrora Duhului Sânt, dară puțini dintre credincioși sunt de față. Cunosc o comună unde la sânta liturgie numai unul a luat parte. Ei sub decursul santei liturgii petrec timpul parte la casa comunală, parte la birt, în care loc din urmă să înzăstrează cu curaj, pentru mai voinicoasă activitate în sinod.

Aceasta este cauza apoi că localitatea sinodului, de multe ori chiar sânta biserica, este profanată cu sbierături, insulte, sudălmii și alte lucruri scârboase,

ba în unele locuri se dă loc și întreprinderii puterii armate.

Cum poate deci, ca binecuvântarea lui Dumnezeu să fie cu astfelii de oameni, cari contra Duhului Sânt se pun a lupta, înarmați fiind parte de patimi și ură față de deapropoalele său, parte prin furiile alcoolului, prin spiritele întunecului, păcătuiind astfel greu față cu Duhul Sânt și grația dumnezească, profanând în multe cazuri și sânta biserică!

Nu-și aduc aminte acești oameni nefericiți de cuvintele Mântuitorului, că acelora, cari păcătuesc contra Duhului Sânt nu se va ierta în veci? Dar astorfel de oameni mai bine le este a-și lega o peatră de moară la grumaz și a se arunca în adâncul mării!

Să strînge de durere inima omului bineșimțitoriu văzînd manifestându-se atîta decadință religioasă și morală!

Eu așa cred, că acei oameni, binecuvîntați de Dumnezeu, cari au ostenit și asudat pentru căștigarea constituțiunii noastre bisericești au fost însuflețiți de dorința, ca să vadă adunați în jurul santei noastre biserici pe toți fii ei, ca astfel cu puteri împreunate, în armonie să conlucre la sprijinirea și promovarea intereselor ei, care interese sînt și ale lor. Au dorit ca în fruntea atacerilor din parohie să se pună oameni de oameneie, oameni de frunte, oameni plini de zel și iubire față de biserică. Au dorit întărirea simțemintelor religioase și morale ale credincioșilor, precum și înaintarea lor spirituală și materială.

Dară prin procedura descrisă mai sus se introduce în parohie disordine și desbinare, suferă interesele noastre bisericești, și suferim cu toții; simțemintele religios-morale decad tot mai mult, și se stabilește imoralitatea, sărăcia spirituală și materială, și parohia respective credincioșii din aceea parohie ajung la ruină totală. Căci cine devin aleși în comitet și epitropie? Oameni, cari au în vedere numai interesele lor proprii, oameni cari numai din cînd în cînd cercetează sânta biserică, oameni cari mai mult iubesc birtul de cât biserică, oameni cari înșiși trăesc în imoralitate, oameni cari casele lor proprii nu și-le știu conduce: scurt zis oamenii cei mai de pe urmă, demni de mijloacele, cu cari s'au ales.

Este evident că acest abus de drepturile constituționale bisericești, aceste escese au de urmare slăbirea bisericii, nimicirea simțemintelor religios-morale, abstrăgînd dela aceea împrejurare deplorabilă, că ne compromitem și ajungem obiect de ris înaintea străinilor, cari vîd în afacerile noastre bisericești atîta vandalism.*)

Nu este timp de perdut! Autoritățile noastre bisericești au datorința, ca să pună stavilă astorfel de destrăbălări, ce periclitează cele mai sante in-

*) În foile străine au aparut zilele trecute o notiță despre scandale, ce sar fi întîmplat în comuna M... ca.

terese ale noastre. Ele trebuie să grijască, ca constituționalismul nostru să nu devină pe alocurea în loc de binecuvîntare blăstîm. Trebuie să caute să afle și să ieie cele mai eficace măsuri pentru stîrpirea rîului, și pentru asigurarea ordinei bune. Cu mîna de fer să impedece profanarea sântelor biserici prin sbierături, sudălmii, insulte și bătăi, ce se inscenează prin niște oameni fără conștiință, ca să nu zic fără Dumnezeu. X.

Lecțiune practică din Geografie

Europa

Planul

(Continuare)

VI. Constituțiunea și împărțirea politică.

Locuitorii Europei.

Locuitorii Europei în număr de 340 de milioane se împart după origine și limbă în 3 grupe, seminții sau vițe mari precum: vița latină sau romană, vița germană și vița slavă.

De vița latină sau romană se țin: Românii, Italienii, Francezii, Spaniolii și Portugezii, cari sînt înrudiți între sine, și fac la olaltă vro 100 de milioane.

De vița germană se țin: Germanii (Nemții) Englezii, Danezii, Șvezii, Norvegheii, Holandezii, cari sînt înrudiți asemenea între sine, și fac laolaltă vr'o 110 de milioane.

De vița slavă se țin: Rușii, Polonii, Bulgarii, Sîrbii, Croații, Slovaci, Boemii (Cehii), Rutenii, cari iar sînt înrudiți între sine, și fac la olaltă vr'o 100 de milioane.

Afară de aceste popoare mai sînt în Europa Unguri sau Magiari înrudiți cu Turcii, Tătari, Laponezi ș. a. Apoi mai sînt: Greci, Albanezi, Armeni, Țigani, Evrei sau Jidovi ș. a.

Mai toate popoarele Europei sînt creștine (gr. or. cam 80 de milioane; rom. cath. 120 de milioane; protestanți cam de 70 milioane) afară de Turci sau Mohamedani (7 milioane) și Evrei (4 milioane) și vre'o jumătate de milion de păgâni pre lângă marea ghețoasă de nord.

Popoarele Europei se ocupă mai ales cu economia de pămînt și de vite, cu industria, cu comerțul, cu băieșitul și pre lângă mare și riuri mari și cu pescăritul. Popoarele Europei mai ales cele de vița latină și germană sînt mai înaintate în cultură (învățatură), decât toate popoarele de pre pămînt.

Cît e de mare numărul locuitorilor din Europa?

În cîte grupe se împart popoarele Europei?

Cari popoare se țin de vița latină sau romană?

Cît de mare e numărul lor?

Cari se țin de vița germană?

Cît e de mare numărul lor?

Cari se țin de vița slavă?

Cât de mare e numărul lor?

Afară de acestea, ce popoare mai sunt în Europa?

Cum sunt popoarele Europei în privința religiei?

Cu ce se ocupă popoarele Europei?

Cari sunt cele mai culte popoare de pe pământ?

De care viață te ții tu?

VI. Constituțiunea și împărțirea politică.

În Europa sunt următoarele state (țări):

1. Britania mare.

Britania mare se compune din două insule mari, și altele mai mici. Cea mai mare insulă se numește *Britania mare*, a doua *Irlanda*. Partea de jos a Britaniei se numește *Anglia*, iar cea de sus *Școția*. Britania mare are un areal de 320 mii Km. □ și 38 milioane de locuitori. Britania mare și Irlanda au un singur rege adevărat țara aceasta e regat.

Capitala Britaniei mari e *Londra* sau *London* cel mai mare și mai renumit oraș din lumea întreagă cu peste 4 milioane de locuitori.

Din câte insule se compune Britania mare?

Cum se cheamă cea mai mare insulă?

Cum se numește insula a doua?

Cum se numește partea de jos a Britaniei?

Cum se numește partea de sus?

Cât e arealul Britaniei?

Cât e numărul locuitorilor?

Ce e Britania mare regat sau împărăție?

Care e capitala Britaniei?

2. Peninsula Scandinavică (Svedia și Norvegia).

Are un areal de 800 mii Km. □ și 7 milioane de locuitori. Capitala Norvegiei e *Kristiana* iar a Svediei e *Stochholm*. Norveghia și Svedia stau amândouă sub un rege.

Cât e arealul Peninsulei scandinavice?

Cât e numărul locuitorilor?

Care e capitala Norvegiei?

Care e a Svediei?

3. Danemarca sau Dania.

Danemarca e compusă din peninsula Iütlanda și din insulele mai însemnate Seelanda, Fünnen, Laalanda și departe în nord insulele Föörer și Islanda. Danemarca are un areal de 40 mii Km. □ și peste 2 milioane de locuitori. Danemarca e regat constituțional. Capitala Daniei e *Kopenhagen*.

Din ce se compune Danemarca?

Cât e arealul Danemarcei?

Cât e numărul locuitorilor?

Care e capitala Daniei?

3. Holandia

Holandia e regat și are un areal de 35 mii Km. □ și peste 4 milioane de locuitori. Capitala Holandiei e *Haga*.

Cât e arealul Holandei?

Cât e numărul locuitorilor?

Care e capitala Holandiei?

5. Belgia.

Belgia e regat și are un areal de 30 mii Km. □ și peste 5 milioane de locuitori.

Capitala Belgiei e *Bruzela* (Bruxelles).

Cât e arealul Belgiei?

Cât e numărul locuitorilor?

Care e capitala Belgiei?

6. Peninsula Pireneică (Spania și Portugalia).

În peninsula Pireneică sunt două regate: Spania și Portugalia.

a) *Spania* are un areal de 500 mii Km. □ și peste 17 milioane de locuitori. Capitala Spaniei e *Madrid* cu 500 mii de locuitori.

b) *Portugalia* are un areal de 91 mii Km. □ și 4½ milioane de locuitori. Capitala Portugaliei e *Lissabon*.

Câte regate sunt în Peninsula Pireneică?

Cât e arealul Spaniei?

Cât e numărul locuitorilor?

Care e capitala Spaniei?

Cât e arealul Portugaliei?

Cât e numărul locuitorilor?

Care e capitala Portugaliei?

7. Franția.

Franția e republică. Are un areal de 628 mii Km. □ și 38½ milioane de locuitori. Capitala Franției e *Paris* cel mai frumos oraș din lume cu peste 2 milioane de locuitori.

Cât e arealul Franției?

Cât e numărul locuitorilor?

Care e capitala Franției?

8. Peninsula apeninică (Italia).

Italia e regat, are un areal de 290 mii Km. □ 30 milioane de locuitori. Capitala Italiei e *Roma* oraș vechiu cu peste 300 mii de locuitori.

Cât e arealul Italiei?

Cât e numărul locuitorilor?

Care e capitala Italiei?

9. Elveția sau Svițera.

Elveția e republică (ca și Franția). Capitala Elveției e *Bern*.

Ce fel de țară e Elveția?

Care e capitala Elveției?

10. Germania.

Germania are un areal de 550 mii Km. □ și 47 milioane de locuitori. Imperiul german e compus din 26 state anume: din 4 regate (Prusia, Saxonia, Bavaria și Württemberg), din 6 mari ducate, 5 ducate, 7 principate, și din țara imperială Alsația-Lorena.

Toate aceste țări își au conducerea lor deosebită. Dintre toate aceste țări cea mai puternică este Prusia; de al cărui rege ascultă toți ceilalți Domnitori ai Germaniei. De aceea regele Prusiei poartă totodată și numirea de Împărat al Germaniei.

Capitala Prusiei e *Berlin* cu $1\frac{1}{2}$ milioane de locuitori.

- Cât e arealul Germâniei?
- Cât e numărul locuitorilor?
- Din câte state e compus imperiul german?
- Care e cel mai puternic stat?
- Ce numire mai poartă regele Prusiei?
- Care e capitala Prusiei?

11. Rusia.

Rusia având împărat este împărăție. Rusia are un areal da 5 milioane Km.□ și 92 milioane de locuitori. Capitala Rusiei e *Petersburg* cu 1 milion de locuitori. Aici locuiește Țarul sau Împăratul Rusiei. A doua capitală a Rusiei e *Mosca* cu 750 mii de locuitori.

- Ce fel de țară e Rusia?
- Cât e arealul Rusiei?
- Cât e numărul locuitorilor?
- Care e capitala Rusiei?
- Care e a doua capitală a Rusiei?
- Unde locuiește Țarul Rusiei?

Austro-Ungaria.

Monarchia Austro-Ungaria constă din Împărăția Austriei și din regatul Ungariei.

a) *Austria* are un areal de 300 mii Km.□ și 23 milioane de locuitori. Capitala Austriei e *Viena* cu preste $1\frac{1}{2}$ milioane de locuitori. Aici locuiește împăratul Austriei.

b) *Ungaria* are un areal de 24 mii Km.□ și 17 milioane de locuitori. Capitala Ungariei e *Budapesta* cu 500 mii de locuitori. Împăratul Austriei e totodată și rege al Ungariei.

- Din ce constă monarchia Austro Ungară?
- Cât e arealul Austriei?
- Cât e numărul locuitorilor?
- Care e capitala Austriei?
- Cât e arealul Ungariei?
- Cât e numărul locuitorilor?
- Care e capitala Ungariei?
- Pre cine avem noi rege?
- Cum se cheamă regele nostru?
- Unde locuiește regele Ungariei?

13. Peninsula Balcanică.

În Peninsula Balcanică sunt următoarele state :

a) *România*. România e regat și are un areal de 130 mii Km.□ și $5\frac{1}{2}$ milioane de locuitori. Capitala României e *București* cu 300 mii de locuitori. A doua capitală a României e *Iuși*, oraș cu aproape 100 mii de locuitori.

b) *Bulgaria* (principat) cu capitala *Sofia*.

c) *Serbia* (regat) cu capitala *Belgrad*.

d) *Bosnia și Herțegovina*. Aceste țări se țin de Austro-Ungaria. Capitala Bosniei e *Seraievo*, iar capitala Herțegovinei e *Moștar*.

e) *Muntenegro* (principat) cu capitala *Cetinje*.

f) *Turcia* (împărăție) cu capitala *Constantinopol* (Țarigrad, Stambul), cu 900 mii de locuitori. Aici locuiește Sultanul sau Împăratul Turciei.

g) *Grecia* (regat) cu capitala *Athina*.

În Europa sunt așadar 4 împărății : împărăția Austriei, a Prusiei (Germâniei), a Rusiei și a Turciei; două republice Franța și Elveția. Celelalte țări sânt regate, principate, ducate și arhiducate (mare ducate).

Numește-mi statele din Peninsula Balcanică cu capitalele lor.

Numește-mi statele Europei după nume?

Spune-mi numai capitalele statelor din Europa?

Numește-mi pre rând statele Europei cu capitalele lor?

Spune-mi statele Europei cu arealul, cu numărul locuitorilor atât din întregul stat, cât și din fiecare capitală.

Câte împărății sânt în Europa?

Câte republice sânt?

Ce înțelegem noi prin cuvântul republică?

Celelalte state ale Europei ce sânt?

Ce e statul nostru Regat sau Împărăție?

George Cătana
învățătoriu.

H i g i e n a

Mijloacele pentru întărirea nervilor

Un chip deosebit și foarte folositoriu al umblării desculț este *umblarea prin earba verde*¹⁾, fie această earbă umezită prin roauă, ploaie sau prin stropire de apă.

Acest esercițiu de întărire a nervilor îl recomandă preotul Kneipp cu cea mai mare căldură tinerilor și bărbatilor, celor sănătoși ca și celor bolnavi. Eată ce zice el în cartea sa „Cura de apă“ :

Cu cât earba e mai umedă, cu cât se urmează mai mult esercițiu și cu cât se poate repeta mai des, cu atât rezultatul va fi mai bun. De obicei plimbarea prin earbă trebuie să dureze dela un sfert până la trei sferturi de ceas.

După terminarea esercițiului, se șterge repede earba sau năsipul de pe picioare, dar fără să se uște pielea picioarelor, și încălțăminte uscată se trage peste picioarele umede. După umblarea prin earbă umedă urmează apoi o plimbare cu picioarele încălțate pe un drum uscat acoperit cu năsip sau cu pietre, la început ceva mai repede, apoi din ce în ce în mers normal. Durata plimbării depinde dela uscarea și încălzirea picioarelor și nu trebuie să treacă peste un sfert de ceas.

Stăruim să se observe bine cuvintele „*încălțăminte uscate*“ ; nimeni să nu tragă peste picioare ciorapi umezi după această aplicare. Urmările s'ar simți imediat la cap și la gât; aceasta n'ar însemna a clădi ci a dărâma. Este bine să se atragă atenția tinerilor nesocotiți și iuți să fie cu băgare de seamă, ca să nu-și arunce ghetetele și ciorapii în earbă umedă, ci să le țină gata la loc uscat pentru ca picioarele umede să poată fi readuse repede

¹⁾ Umblarea prin earba umedă este cu mult mai de preferat decât umblarea pe pământ umed.

la căldura necesară. Acest exercițiu, ca și ori ce umblare desculț, se poate face și când picioarele sunt reci.

— Un efect aproape egal cu al umblării prin earba umedă îl are *umblarea pe pietrii umede*, care pentru mulți e mai comodă și mai ușoară. Fie-care casă sau căsuță are undeva, în curte, în bucătărie, etc., un loc pavat, mai mare sau mai mic, putându-se întrebuița pentru plimbarea desculț pe pietrii umede. Într'un loc mai mare, plimbarea se face de-alungul și de-a latul; în locuri mai mici umblarea se face pe loc, adică se schimbă picioarele ca la călcarea strugurilor. Lucrul principal este, că pietrele să fie umede și ca cineva să nu stea liniștit pe ele, ci să-și miște picioarele destul de iute. Udarea pietrelor se face mai bine turnându-se apă dintr'o cană pe un loc, care să calcă apoi așa, ca apa să se întindă. Dacă pietrele să uscă prea curând, se toarnă apă și de două și chiar și de mai multe ori; în acest cas apa cea mai rece face cele mai bune servicii.

În cazurile, cari se întrebuițează acest mijloc de întărire, în scop de vindecare, nu trebuie să se aplice mai mult de 3—15 minute. Aceasta se va potrivi după starea în care se găsește pacientul, adică, dacă e mai tare sau mai slab, anemic, etc., în deobște 4—5 minute sunt deajuns. Ca mijloc de întărire pentru cei sănătoși exercițiul poate să se prelungească fără primejdie la $\frac{1}{2}$ oră și mai mult, și îl recomandăm aceluia, cari voesc să înceapă o fortificare solidă. Nici cel mai slab, și mai simțitoriu să nu se spărie de acest exercițiu.

Cine suferă de răceală la picioare și e predispus pentru dureri de gât și guturaiuri, pentru urcarea sângelui la cap și prin urmare pentru dureri de cap, să aplice des plimbarea pe pietri. Va face bine să amestece în apă pe care o toarnă pe jos și puțin oțet.

Pentru încălzire și mișcare se vor observa aceleași reguli, ca și pentru umblarea prin earbă umedă. Ca și aceasta, plimbarea pe pietri se poate face și cu picioarele reci (adică nefcälzite înainte de exercițiu).

— Un efect mai mare decât prin exercițiile citate mai sus, se dobândește cu *umblarea prin neauă, căzută de curând*. Stăruim cu dinadinsul, ca neaua să fie căzută de curând, proaspătă, care să se strivească sau să se prindă ca pulberea de picioare, și nu neauă veche înghețată, care recește într'un chip pre simțitor și nu e bună de nimic. Afară de aceasta, plimbarea nu trebuie să se facă nici odată pe vânt rece, ci mai cu seamă când soarele de primăvară topește neaua. Cunoaștem pe mulți, cari se plimbau cu cel mai mare succes prin astfelu de neauă, care se topea câte-o jumătate, un ceas întreg, ba chiar câte un ceas și jumătate. Numai în primele minute dela început trebuie să-ți împui oarecere silă; mai târziu nu rămâne nici urmă de neplăcere sau răceală prea mare. Durata obicinuită a acestei plimbări prin neauă este de 3—4 minute. Observă încă odată: nu trebuie să stai pe loc, ci să umblați.

Câte odată să întâmplă, că degetele prea delicate, desvătate cu totul de aerul de afară, nu pot să suporte răceala ce o are neaua și să umflă, și dor. Nu

trebuie să se spărie nimeni de aceasta, căci nu este de nici o însemnătate, și vindecarea urmează repede, dacă se înmoaie de mai multe ori degetele în apă de neauă sau se freacă ușor cu neauă.

Plimbarea prin neauă poate fi înlocuită, de pildă toamna, cu umblarea prin *earba brumată*. Simțirea frigului este mai viuă în acest cas, de oare-ce corpul e prea puțin desvătăat încă de căldura de vară în aceasta perioadă de tranziție. Chiar și earna, plimbarea prin neauă poate fi înlocuită cu umblarea pe lespezi de piatră udă cu apă de neauă. În ce privește încălzirea și mișcarea, să se citească regulile espuse mai sus. De obicei se răspunde la acestea recomandării, că ar fi niște nebuni, proști, și așa mai departe, cari ar da naștere la răceli, reumatisme, dureri de gât, guturaiu și altele. Dar să facă cineva numai o încercare să-și calce puțin pe inimă la început, și se va convinge în curând, că din potrivă, plimbarea prin zăpadă departe d'a avea toate acelea desavantajii, are din potrivă avantajii foarte mari¹⁾.

Sunt mulți ani de atunci, când cunoșteam pe soția unui făcătoriu înalt. Aceasta mamă energică avea un procedeu laudabil de a-și fortifica copii; nu le permitea să fie alegători în ale mâncării și beuturii, nici să se prea plângă de vreme rea, căldură, frig, etc. Indată ce începea să ningă, ea promitea copiilor pâine cu unt și cu miere, dacă cutezau să facă o plimbare desculți prin zăpadă. Așa făcu mai mulți ani de arândul; copii se întăriră se făcură voinici și vînjoși și toată vieța lor vor fi de sigur multămitori mamei lor pentru această creștere solidă.

Aceasta în ce privește umblarea prin zăpadă a celor sănătoși. Să cităm acum două cazuri cari vor arăta ce efect bun are acest exercițiu și la multe boale.

O persoană suferă de mulți ani iarna de degerări cari se umflau, coceau și-i pricinuiău dureri mari. În primele zile de toamnă încep, după sfatul nostru, să facă plimbări prin zăpadă, le repeta de mai multe ori și se vindeca cu desăvârșire de boala ce avea.

Acum nu de mult, a venit la noi o fată de 17 ani plângându-se de dureri violente de dinți. „Dacă te-ai plimba cinci minute prin zăpada căzută de curând, i-am răspuns — și-ar trece durerea imediat“. Ea ni-a urmat sfatul îndată: alergă în grădină și preste zece minute se întoarsă strigând veselă, că durerea-i trecuse cu desăvârșire.

Nici odată plimbarea prin neauă nu trebuie să se facă, dacă corpul întreg nu e cald. Cei friguroși să caute întâiu prin muncă sau exercițiu să-și aducă corpul în stare de căldură normală. Persoanele, cari suferă de asudarea picioarelor, de picioare deschise, degerături sparte sau coapte, se înțelege, că nu pot să practice plimbarea prin neauă până nu vor încerca să se vindece mai întâiu în alt chip.

„G. T.“

¹⁾ Mulți doctori aprobă acest exercițiu, curând numai ca să se facă cu îngrijirea necesară. Alții fac observarea, că exercițiul ar fi prea aspru; dar nu se gândesc, cât de des recomandă chiar ei aplicarea gheței, care e și mai aspră.

Varietăți

Chirotoniri. Prea Sântitul Domn Episcop diecesan a chirotonit intru presbiter Marti în 22 Februarie pe teologul abs. Ioan Lăpăduș, din Iaz, eară Mercuri în 23 pe teologul abs. Onoriu Conopan, din Conop, diecesa Aradului; pe cel dintăiu pentru parohia din Ohaba-mûtnic, eară pe al doilea pentru postul de capelan pe lângă preotul Nistor Onciu din Uzdin.

Un bun român. D. B. Jurca, proprietariu în Sărăseu în Maramureș (frate cu asesorul dela tribunalul reg. din Caransebeș, Dr. Iuon Jurca), a dăruit 50 fl. pentru gimnasiul din Blaj. — Fapta se laudă de sine.

Adunarea liberalilor. Duminecă în 20 Februarie vechiu a avut loc în B.-Peșta adunarea liberalilor, în care s'au adus osane guvernului pentru politica sa bisericască. Locul adunării a fost „têrgul vitelor“, unde mulțimea, ce era grupată după comitate și orașe, a venit din diferite părți ale capitalei.

Români țărani, vr'o 60, încă au fost la aceea adunare. Dreptatea din Timișoara, în câți-va numeri ai sei, arată chipuri și moduri cum s'au câștigat acești români pentru „căsătoria civilă“ (?).

Baronul Orzy a deschis adunarea; iar diferiți membri ai deputațiilor au ținut cuvântări ocazionale.

După primirea *resoluțiunii* propuse, Horváth Gyula mulțamește aranșatorilor adunării și adunarea se închide.

Preoțimea română și căsătoria civilă. Sub acest titlu publică Dreptatea următoarele: Dela un preot al diecesei Aradului primim un articlu apel mai lung, pe care ne pare rău, că cu considerare la spațul îngust, ce ne stă la dispozițiune, — nu-l putem publica în toată estensiunea lui. Lăsăm însă se urmeze următorul estras care atât pentru actualitatea cât și pentru însemnătatea cauzei, ce o tractează, îl recomândăm deosebite atențiuni a preoțimei noastre. În fața prigonirilor — scrie corespondentul nostru, — ce ni-se pun în prospect prin legislațiunea patriei cu căsătoria civilă și introducerea matriculelor de stat, noi preoții până acum nu ni-am ridicat cuvântul. —

Până acum ne-am abținut noi, și am abținut și poporul dela demonstrațiuni față de reformele ridicale, ce se intenționează din partea stăpânirii.

Rom.-Catoicii au ținut o adunare mare în capitala țării sub președința Primatului Ungariei, și s'au pronunțat contra proiectelor bisericăști ale guvernului. Acum liberalii cu jidovii din țară, fără deosebire de confesiune, vor ținea la 4 Martie a. c. altă adunare mare în Capitala țării ca se spijinească intențiunile guvernului.

Este rëndul acum la noi.

Ministrul de interne Hieronymi, în vorbirea sa dela 21 Febr. a. c. în parlamentul țării apărând pe notarii comunali, cari vor fi chemați a purta matriculele de stat în viitoriu, între altele a zis, că doară vor fi aceia în stare de a le purta așa, ca și aceia, cari dela coarnele plugului cu un curs de 6 săptămâni se înrolează de preoți și poartă matricule, — prin ce a țintit cu de-a bună samă la preoții noștri.

Ministrul ar trebui să știe, că dela anul 1848 încoaci pentru preoții noștri numai sunt cursuri de 6 săptămâni, ci aceia se pregătesc formal pentru preoție, în cursuri de mai mulți ani, cu mult mai bine ca notarii comunali, a căror cualificațiune e inferioară cualificațiunei preoților noștri. Prin urmare alusiunile ministrului la preoțime, siliți suntem a le lua de insulte la adresa noastră. —

Că prin noile proiecte de legi cu căsătoria civilă și matriculele de stat, cu deosebire noi preoții ortodoxi

români vom fi atăcați în subsistința noastră, nu suferim îndoială.

Nu tragem la îndoeală nici decât, că biserica noastră constituțională va întervenți în interesul nostru, dar după ce știm, când se întrunesc sinoadele noastre eparhiale și Congresul nostru bisericăesc național, — ușor se întemplă, că până atunci proiectele de acum se devină legi: astfelii noi nu putem fi indiferenți, ci avem datorința se ne îngrijim noi de noi. —

Spre scopul acesta datorința noastră după mine ar fi să rugăm pe superiorii noștri, și anume pe Venerabilii Domni protopresbiteri, ca punându-se ei în conțelegere, se ne întrunească într'o adunare mare preoțască cât mai grabnic, ca astfelii se ni-se deie posibilitatea de a espune și noi, ca corporațiune destul de însemnată, gravaminele noastre față de reformele, ce se intenționează, și se spunem și celor dela stăpânire durerile noastre.

Departe de noi, ca prin aceasta se facem demonstrațiuni politice: dar când vedem atăcate instituțiunile noastre bisericăști, și prin aceasta subsistința noastră și așa destul de deplorabilă, am păcătui greu se remănem indiferenți.

Religiunea copiilor. Comisiunea instrucțiunii publice din dietă a început discuțiunea specială asupra proiectului de lege despre religiunea copiilor.

Glumă periculoasă. Locuitoriul din Covăsinț Tănasie Plop invită pe vecinul său Mateiu Ciuran la un păhar de rachiu. Golirea păharilor însă luă dimensiuni așa de mari, încât lui Plop îi veni în minte să facă o glumă cu vecinul său. El adevăcă îi dede o sticlă cu apă tare și-l imbiă să beie, zicând că e vinars mai tare. Acesta puse sticla la gură și trase una sănătoasă, însă nici nu luă sticla dela gură și Ciuran căzu la pământ și acum luptă cu moartea cupleșit de dureri interne nespuse. Contra lui Plop s'a făcut arătarea criminală. Proastă, periculoasă și scumpă glumă.

Despărțirea hierarhică a Românilor Ciacoveni de cătră Sêrbi. Tribunalul din Budapesta sub Nr. 5262 a delegat județul regesc din Ciacova și a designat comisiunea de experți, ce vor avea se prețuiască averile comunei bisericăști mixte din Ciacova. Comisiunea se va întruni în fața locului la 15/27 Martie și va avea se constateze valoarea actuală a următoarelor realități. 1. Edificiul bisericăesc. 2. Casa clopotariului. 3. Edificiul școlar. 4. Otelul cu etagiu din piața Ciacovei. 5. Casa de închiriat Nr. 188 din strada magistratului. 6. Casa dela cimiteriu. De experți tehnici ai comisiunei prețuitoare sunt numiți domni: *Stefan Kostits* inginer din Timișoara (din partea Sêrbilor). *Adrian Diaconovicu*, inginer arhitect din Bocșa-montană (din partea Românilor) și arhitectul *Eduard Reiter*, din Timișoara, ca expert județiar. Ca martori a comisiunei prețuitoare mai sunt designați cetățenii ciacoveni Solomon Panicu și Petru Ghiucici. — După ce comisiunea prețuitoare își va încheia elaboratul, în scurt timp va urma sentința finală a tribunalului, și Români din Ciacova, în proporțiune cu numărul lor vor primi cam $\frac{2}{3}$ din averile comune de până acum.

Mulțămită publică. Subscrisul în numele comunei noastre politice Moceris esprimă pe calea publicității, recunoștiință și mulțămită spectaculului Domn protopretore Gustav Szabó din cercul Bozovicului, carele cu ocașiunea alegerii de antistie comunală de dtto 24 Februarie a. c. a comunei Moceris, a donat din propria sa avere suma de 10 fl. v. a., zic zece, comunei noastre pe seama unui pod, ce este a să face din lemn peste fluviul „Nera“ între comuna noastră și comuna vecină notarială Dalboșeț. — *Moceris*, în 3 Martie 1894. — *Dionisie Bădin*, învățătoriu.

Concurs

Devenind postul de învățătoriu dela școala confesională res. ort. rom. din comuna Ciclova-română vacant prin pensionarea învățătorului Ioan Orza, se escrie concurs cu termen de recurgere 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salariu în bani gata 300 fl. v. a
2. Pentru lemne din care are a se încălzi școala 50 fl.
3. Pentru conferință 5 fl.
4. Pentru curator 5 fl.
5. Pentru scripturistică 2 fl.
6. Cuartir și grădină de legumi; dela morți unde va fi poftit 20 cr.

Doritorii de a ocupa acest post vor trimite recursele lor, adresate comitetului parohial și instruate cu documentele prescise, oficiului protopresbiteral gr. ort. în Oravița. Prelângă acestea sunt poftiți concurenții a se presenta în atare Duminecă sau sârbătoare în s. biserică.

Să pretindă, ca să poarte cantoratul.

Ciclova-română, din ședința comitetului parohial ținută în 4 Faur 1894.

[15] 2-3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Concurs

Sistemându-se venitele parohiali din comunele bisericesti Petroasa-Crivina, în protopopiatul Făgetului, pentru o parohie de a III-a clasă, pe baza ordinățiunei Venerabilului Consistoriu diecesan ddto 29 Noemvrie 1893 Nr. 2704 B. să escrie concurs pentru ocuparea definitivă a postului de paroh cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Doauă sesiuni parohiale constătătoare din 64 jug. de pământ dimpreună cu plațurile parohiale.
2. Birul parohial dela 190 case câte o măsură de cucuruz sau 1 fl. bani.
3. Venitele stolari dela botez, cununii și înmormântări precum și dela alte funcțiuni bisericesti.

Toate aceste la olaltă fac peste 400 fl.

Alesul preot va avea să locuească în comuna Crivina.

Doritorii de a competi la acest post au a-și înainta suplicele de concurs, instruate în sensul stat. org. și a regulamentului pentru parohii subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul deschis.

Petroasa-Crivina, din ședința comitetului parohial ținută la 4 Februarie 1894.

[16] 2-3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Sebastian Olariu m. p. ppbiter tractual.*

Nr. 1. 1894.

Publicațiune

Pentru renovarea sântei biserici gr. ort. rom. din comuna Soceni, protopresbiteratul Bocșa-montană pe baza învuiințării Venerabilului Consistoriu diecesan se escrie concurs cu licitațiune minuendă pre 6/18 Martie a. c. la 11 oare antemeridiane, cu prețul de esclamare de 3947 fl. 08 cr.; despre ce doritorii de a licita se încunoștințează cu acel adaus, că au a depune înainte de licitațiune vadiul de 10%.

Planul, specificațiunea speselor și condițiunile se pot vedea întotdeauna la presidiu comitetului parohial din loc. *Soceni*, din ședința comitetului parohial ținută în 2/14 Februarie 1894.

A. Craciunescu
președ. comit. par.

Traian Stoica
not. comit. par.

Concurs

Conform ordinățiunei consistoriale ddto 3 Ianuarie a. c. Nr. 3679 B ex 1893 se escrie concurs pentru parohia vacantă de clasa a III-a din *Berzasca*, protopresbiteratul Bisericei-albe, cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană.”

Emolumentele sunt:

1. O sesiune parohială.
2. Salariu anual de 136 fl. pentru funcțiunile stolare principale — după contractul încheiat cu parohul reposit.

3. Cuartir liber, grajdii, grădină de legumi, sau în locul acestora 84 fl.

Cei-ce doresc a recurge după acest post și cari au cualificațiune prescisa au aș subșterne recursele lor protopresbiterului Filip Adam în Iam.

În fine recurenții sunt poftiți a se presenta în vr'o Duminecă sau sârbătoare în sânta biserică spre a-și arêta desteritatea în tipic, cântare și predicare.

Berzasca, în 31.

[12] 3-3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine *Filip Adam* protopresbiter.

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. ort. rom. diu *Coșteiu*, protopresbiteratul Făgetului se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu în bani gata 300 fl. v. a.
2. Pentru scripturistică 2 fl. v. a.
3. Pentru conferință 5 fl. v. a.
4. Pentru servitoriul școalei 8 fl. v. a.
5. Lemne în natură 32 metri aduși în ocolul școalei, din care are a se încălzi și școala.
6. Dela fiecare înmormântare 20 cr.
7. Locuință liberă în edificiul școalei cu grădină de un juger.

Cei-ce doresc a ocupa acest post învățătoresc au să-și înainteze recursele ajustate cu documentele necesare conform statului organic și regulamentului pentru organizarea învățământului, adresate comitetului parohial din *Coșteiu*, la oficiul protopresbiteral gr. ort. rom. în Făget până la terminul deschis.

Comitetul parohial dorește ca recurenții să se presentsinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sânta biserică, dar nici decum în ziua de alegere.

Coșteiu, din ședința comitetului parohial ținută la 2 Februarie 1894.

[14] 3-3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Sebastian Olariu* ppbiter tract.

Aviș!

Onorații domni, care au primit **Calendarul Românilui** dela noi spre vinzare sunt rugați pe calea aceasta să binevoiască a ne trimite cât mai curând banii pe calendarare.

Caransebeș în 8 Martie 1894.

Cu toată stima

Tipogr. și libr. diecesană.

În „Tipografia și Librăria diecesană“ au apărut și se află de vindut următoarele cărți:

Dr. Petru Barbu: Catechismul religiei ortodoxe-răsăritene pentru școalele populare. 1893. Carte aprobată de Ven. Consistorii din Arad și Caransebeș. Prețul 20. cr.

— **Istoria biblică** pentru școalele medii. Prețul 30 cr.

Traian Barzu: Instrucțiune practică despre purtarea socoților și administrarea averilor bisericești. 1891. Prețul 1 fl.

Ioan Bartolomeiu: Schițe istorice și culturale depre teritoriul fostului regiment ces. reg. grăniceresc Nr. 13. român bănățan din cei 6 ani din urmă ai existenței lui 1866—1872. Prețul 40 cr.

Patriciu Dragalină: Geografie pentru institutele pedagogice și școalele secundare (după H. Guthe-Wagner). Tomul I. *Geografia fizică și descrierea continentelor Australia, America, Africa și Asia*. 1892. Prețul 1 fl.

Dr. E. Elefterescu: Igiena poporală. 1892. Prețul 45 cr.

Enea Hodoș: Manual de istoria literaturii române. 1893. Prețul 2 coroane, 50 de bani.

— **Poezii populare din Bănat, I**. 1892. Prețul 2 coroane 60 de bani.

— **Cântece cătănești**, reproducere din „Poezii populare din Bănat“. Prețul 8 cr.

Dr. Leo Mureșan: Igiena română 1892. Prețul 1 fl.

Vasile Mândreanu: Elemente din Gramatica română în școalele primare urbane și rurale aplicată la *bucăți de cetire*. Manual pentru elevii din clasa a II și a III primară. Partea I. Edițiunea a cincea. Carte autorisată de Minist. cultelor și al instrucțiunii publice și Consistoriul diecesan. 1892. Prețul (în loc de 40) 30 cr.

Dr. Iuliu Olariu: Introducere în cărțile Testamentului V. și N. Prețul 2 fl. 50 cr.

— **Scrierile Părinților apostolești traduse**. 1892. Prețul 75 cr.

Ochtoichul cel mic sau cele opt glasuri (cu litere străbune) 1892. Prețul 75 cr.

B. Szörényi: Geografia comitatului Caraș-Severin, pentru clasa III. a școalelor populare. Edițiunea II. 1892. Prețul 36 cr.

— **Manual de geografie** pentru elevii din școalele populare compus pe baza planului ministeriului cultelor și instrucțiunii publice. 1894. Prețul 35 cr.

Ioan Velovan: Istoria biblică a testamentului vechiu și nou pentru tinerimea dreptmăritoare-resăriteană din școalele populare române. (Școlarii din despărțământul (anul) II) 1893. Prețul 8 cr.

— **Istoria biblică a testamentului vechiu** pentru tinerimea dreptmăritoare resăriteană. (Școlarii din despărțământul (anul) III). 1893. Prețul 15 cr.

— **Istoria biblică a testamentului nou** pentru tinerimea dreptmăritoare-răsăriteană. (Școlarii din despărțământul (anul) IV). 1893. Prețul 20 cr.